

A gyermekvállalási attitűd érzelmi és tudatos tényezői [Emotional and conscious factors of childbearing attitudes]

*Dr. Mihálka Mária, Prof. emer. Benkő Zsuzsanna, Dr. habil. Tarkó Klára,
Dr. Mátó Veronika, Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar,
Alkalmazott Egészségtudományi és Környezeti Nevelés Intézet, Egészségpszichológia és
Életmód Tanszék; MTA-SZTE Egészségfejlesztés Kutatócsoport
mihalka.maria@szte.hu, BenkoZsuzsanna@szte.hu, tarko.klara@szte.hu,
mato.veronika@szte.hu*

Kulcsszavak [Keywords]: gyermekvállalás, attitűd, tudatosság [childbearing, attitude, awareness]

Absztrakt

Célkitűzés: A gyermekvállalás fontos mérföldkő az egyének életében, a családalapítás a korábbi évszázadokban együtt járt a gyermekvállalással. Napjainkban ez nem egyértelmű, fiataljaink tudatosan döntenek a gyermektelen élet mellett. Előadásunkkal az a célkitűzésünk, hogy bemutassuk a megkérdezett fiatalok gyermekvállalással kapcsolatos érzelmi és tudatos viszonyulását.

Módszerek: Keresztmetszeti vizsgálatunkat a SZTE JGYPK hét alapszakán tanuló nappali tagozatos hallgatók körében (N=376) végeztük. A felmérés önkitöltős kérdőív alapján történt papír alapon, amely szociodemográfiai adatokra, a családi háttérre és a gyermekvállalási attitűdre vonatkozóan tartalmazott kérdéseket. Az adatok elemzését IBM SPSS Statistics 24 programmal végeztük.

Eredmények: A megkérdezett fiatalok többsége szeretne gyermeket, kettő vagy három gyermeket szívesen vállalna. A gyermekvállalást főként befolyásoló érzelmi tényezők például: a gyermekektől kapott szeretet, a gyermekneveléssel együtt járó öröm, a gyermekvállalás értelemadó szerepe, a gyermeknevelésből következő társas támasz megélése; a tudatos tényezők, mint például: az anyagi terhek, a lakhatási problémák, a gyermekszám eldöntése, az önállóságra nevelés. Az anyasággal és az apasággal kapcsolatos identitásról úgy gondolkodnak, hogy a gyermekvállalás mind a női, mind a férfi identitás természetes része, amelyre tudatosan készülni kell, de nem tartják kötelezőnek sem az anyai, sem az apai szerep vállalását.

Konklúzió: Hazánkban a rendszerváltás óta csökken a gyermekek születésének száma. A családalapítás és a gyermekvállalás társadalmi tradíció, ennek ellenére egyre nagyobb arányban találunk példát arra, hogy a fiatalok nem vállalnak gyermeket. A felmérés alapján a biztonságos érzelmi és tudatos jelenlét fontos, amelynek alapjait a stabil anyagi háttérben és az erős párkapcsolatban ragadhatjuk meg leginkább. A fiatalok gyermekvállalásának körülményeihez az egyéni, a családi és a társadalmi támogatásnak együttesen jelen kell lennie.

Abstract

Objective. Childbearing is an important milestone in the life of an individual, and in previous centuries, starting a family was associated with having children. Today, this is no longer clear-cut, with young people making a conscious decision to live childless. The aim of our presentation is to present the emotional and conscious attitudes of the young respondents towards having children.

Methods. Our cross-sectional study was conducted among full-time students (N=376) studying at seven bachelor degree courses of the University of Szeged, Juhász Gyula Faculty of Education. The survey used a paper-based self-completed questionnaire, which included questions on sociodemographic data, family background and attitudes towards childbearing. Data were analysed using IBM SPSS Statistics 24.

Results. The majority of young respondent would like to have children, two or three preferably. The emotional factors that mainly influence childbearing include: the love received from children, the joy of having children, the meaningfulness of having children, the experience of peer support that comes from having children; The conscious factors include: financial burdens, housing problems, deciding on the number of children, and learning to be independent. Identity in relation to motherhood and fatherhood is thought to be a natural part of both female and male identity, for which conscious preparation is necessary, but they do not consider it obligatory to assume the role of a mother or a father.

Conclusion. The number of children born in our country has been falling since the change of regime. Starting a family and having children is a social tradition, but despite this, there are more and more examples of young people not having children. According to the survey, a secure emotional and conscious presence is important, the fundamentals of which are best found in a stable financial background and a strong relationship. The conditions for young people to have children require a combination of individual, family and social support.

Köszönetnyilvánítás [Acknowledgements]

A vizsgálat elvégzését, az eredmények megismerését az EFOP-3.6.1-16-2016-00008 azonosító számú, 'Intelligens élettudományi technológiák, módszertanok, alkalmazások fejlesztése és innovatív folyamatok, szolgáltatások kialakítása a szegedi tudásbázisra építve' című projekt tette lehetővé.

Az előadás elkészítését a Magyar Tudományos Akadémia Közoktatás-fejlesztési Kutatási Programja támogatta. [The study was supported by the project EFOP-3.6.1-16-2016-00008 'Development of intelligent life science technologies, methodologies, applications and innovative processes and services based on the knowledge base of Szeged'. This presentation was supported by the Research Programme for Public Education Development of the Hungarian Academy of Sciences under Grant number SZKF-19/2021.]